

Sygn. akt II Ca 41/13

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący : SSO Anatol Gul

Sędziowie : SO Aleksandra Żurawska

SO Piotr Rajczakowski

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2013 r. w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Skarbu Państwa-Dyrektora Izby Celnej w R.

przy udziale M. K. (1), M. K. (2), M. K. (3) i Z. K.

o wpis hipoteki przymusowej

na skutek apelacji uczestników postępowania M. K. (3)

i Z. K.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 7 listopada 2012 r. sygn. akt Dz. Kw 8774/12

postanawia :

oddalić apelację.

Sygn. akt II Ca 41/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem utrzymano w mocy dokonany przez referendarza sądowego w dziale IV księgi wieczystej (...) wpis hipoteki przymusowej celem zabezpieczenia należności celno-podatkowych, na podstawie nieostatecznej decyzji wnioskodawcy

z dnia 21 kwietnia 2008 r. Do wniosku dołączono ponadto wyrok sądu o uznaniu za bezskuteczną wobec wnioskodawcy umowę darowizny nieruchomości z dnia 14 kwietnia 2008 r. zawartą przez M. K. (2) i M. K. (1).

Jak wynikało z dokumentów, decyzja została wydana przeciwko **M. K. (1)**, a w chwili złożenia wniosku, w dziale II księgi wieczystej ujawnieni byli **M. K. (3) i Z. K.** na prawach wspólności majątkowej małżeńskiej. Po wydaniu wyroku przez sąd pierwszej instancji, w dniu 16 kwietnia 2012 r., strony rozwiązały umowę darowizny, co skutkowało przeniesieniem własności nieruchomości przez M. K. (2) na rzecz M. K. (1). Z kolei w dniu 18 kwietnia 2012 r., M. K. (1) przeniósł własność nieruchomości na rzecz swoich rodziców M. K. (3) i Z. K., a zatem w konsekwencji wyrok o uznaniu czynności darowizny za bezskuteczną nie został wydany przeciwko obecnym właścicielom, lecz ich poprzednikowi prawnemu. Jednak w ocenie sądu, wszelkie czynności związane z rozporządzeniem nieruchomością przez M. K. (2) po

doręczeniu jej odpisu pozwu w sprawie ze skargi pauliańskiej, nie odniosły skutku wobec wnioskodawcy / powoda w sprawie ze skargi pauliańskiej /, który w tej sytuacji może realizować swoje prawo do zaspokojenia się z nieruchomości, bez względu na to, czyją własnością stała się ta nieruchomość, w tym także uzyskać wpis hipoteki przymusowej.

W apelacji skarżący zarzucili naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię przepisu art. 109 ust. 1 u.k.w.h. przez dokonanie wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomość, która w dniu rozpoznania wniosku nie stanowiła już własności dłużnika.

Przytoczyli ponadto liczne orzeczenia Sądu Najwyższego oraz poglądy komentatorów odnośnie wpisu hipoteki, skargi pauliańskiej, darowizny oraz przepisu art. 192 pkt. 3 kpc, który nie wywołuje żadnych skutków rzeczowych, lecz wyłącznie procesowe. W ocenie skarżących istota problemu polegała na tym, że skarga pauliańska na dzień wyrokowania powinna zostać oddalona, skarżący nabyli własność nieruchomości nie od strony procesu, lecz od dłużnika, który ponadto w chwili dokonywania wpisu hipoteki nie był właścicielem tej nieruchomości, wobec czego tylko zbycie nieruchomości **po złożeniu wniosku o wpis hipoteki** i uczynienie o tym wzmianki, nie ma wpływu na dalszy tok sprawy.

Wskazując na powyższe wnieśli o zmianę zaskarżonego postanowienia przez uchylenie zaskarżonego wpisu oraz oddalenie wniosku w całości.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Uregulowana w art. 626(8) § 2 kpc kognicja sądu jest zawężona, ogranicza się bowiem do badania jedynie treści i formy wniosku, dołączonych do wniosku dokumentów oraz treści księgi wieczystej.

Ten zakres kognicji dotyczy sądów obu instancji: pierwszej- przy wpisie, drugiej- przy rozpoznawaniu apelacji od wpisu, z wyjątkiem dowodu z dokumentu. Oznacza to, że wniosek o wpis hipoteki przymusowej może nastąpić **tylko przeciwko takiemu właścicielowi nieruchomości, który jest dłużnikiem wnioskodawcy**, stąd też obowiązkiem sądu jest jedynie ustalenie, czy obciążenie, które ma być wpisane, **zostało ważnie ustanowione**, co odnośnie uczestnika M. K. (1) nie budziło wątpliwości, skoro jedną z podstaw wniosku o wpis hipoteki stanowiła decyzja wobec tego uczestnika wydana przez wnioskodawcę, gdy ponadto uczestnik ten okoliczności tej nie kwestionował.

Bezspornym było, że w chwili złożenia wniosku o wpis hipoteki, jak

i w chwili dokonania tego wpisu, jako właściciele przedmiotowej nieruchomości w dziale II księgi wieczystej wpisani byli **skarżący**, którzy nigdy nie byli dłużnikami wnioskodawcy. Z kolei w chwili wszczęcia postępowania sądowego w sprawie I C 720/11 Sądu Rejonowego w Wałbrzychu o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną, właścicielem tej nieruchomości na podstawie umowy darowizny z dnia 14 kwietnia

2008 r. była uczestniczka **M. K. (2)**, która własność tej nieruchomości uzyskała w drodze umowy darowizny od uczestnika **M. K. (1)**. przy czym ostatecznie umowa ta została uznana za bezskuteczną wobec wnioskodawcy, a zatem wnioskodawca mógł skutecznie realizować swoje prawa wobec M. K. (1), kierując żądania także wobec przedmiotowej nieruchomości, traktowanej tak, jakby nigdy nie wyszła z majątku uczestnika M. K. (1).

W konsekwencji- wszelkie dalsze czynności prawne dokonywane przez uczestników w drodze kolejnych umów z dnia 16 kwietnia 2012 r. oraz

23 kwietnia 2012 r. - które były dokonane oczywiście po doręczeniu odpisu pozwu pozwanej uczestniczce M. K. (2)- nie miały znaczenia dla treści orzeczenia w sprawie I C 720/11, skoro z chwilą doręczenia pozwu zbycie w toku sprawy rzeczy lub prawa objętych sporem, nie ma wpływu na dalszy bieg sprawy / art. 192 pkt. 3 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc /, a zatem orzeczenie takie jest również skuteczne wobec kolejnych nabywców nieruchomości od uczestniczki M. K. (2).

Nie można podzielić licznych uwag apelacji odnośnie trafności orzeczeń sądowych w sprawie ze skargi pauliańskiej, skoro prawomocne orzeczenie sądu jest wiążące dla sądu wieczystoksięgowego / art. 365 § 1 kpc w zw.

z art. 13 § 2 kpc /.

Także pozostałe uwagi apelacji, które sprowadzają się do przedstawienia różnorodnych poglądów na temat wpisu hipoteki, skargi pauliańskiej i darowizny, nie podważają w najmniejszym stopniu prawidłowości zapadłego rozstrzygnięcia.

Z tych przyczyn apelacja jako pozbawiona uzasadnionych podstaw została oddalona / art. 385 kpc w zw. z art. 626(1) § 1 kpc i art. 13 § 2 kpc /.